ISTORIJOS LABIRINTAI

Pirmieji grafų Tiškevičių rūmai P

Palanga nuo seno apipinta legendomis, XIX a. pab. visame pasaulyje išgarsinta gausaus būrio grafų Tiškevičių draugų ir artimųjų, studentų ir inteligentijos. Grafas Juozapas Tiškevičius, o vėliau jo sūnus Feliksas Palangoje ne tik įkūrė savo šeimos vasaros dvarą, bet ir patį miestelį pavertė moderniu kurortu: įveisė parką, pastatė kelias vilas, pirmąjį viešbutį–kurhauzą (vok. poilsio namai kurorte), vasaros teatrą. Atsirado specializuotų gydyklų, pajūrio kavinė, miesto parke vyko koncertai. Palangą ėmė lankyti turtingi įvairių Rusijos gubernijų ir Lenkijos poilsiautojai.

Šią istoriją puikiai žinome. Tačiau Palangos gatvėje sustabdžius praeivius ir paklausus, ar žino, kurioje vietoje yra Palangos, kaip kurorto, širdis – visi mosteli Kurhauzo pastato pusėn. Tą patį atsakymą gavome vasarą keliaudami per Palangą su keliomis ekskursijomis. Palangos kurorto istorija, rodos, jau ištyrinėta, tačiau vienas faktas praslydo pro akis – XIX a. antroje pusėje Palangą paveldėjęs grafas Juozapas Tiškevičius su šeima čia gyvendavo vasaromis, būtent čia jam kilo mintys apie viešbutį svečiams, parką ir pan. Kuriame pastate tuomet gyveno grafai Tiškevičiai?

Šiame straipsnyje po kruopelytę iš įvairiuose šaltiniuose surankiotų užuominų bandysime sudėlioti vientisą mozaiką, praskleisti laiko uždangą ir sugrąžinti Palangai jos, kaip kurorto, gimimo vietą.

1824 m. liepos 13 d. grafas Mykolas Tiškevičius (1761–1839) įsigijo Palangos valdą su Darbėnų, Grūšlaukės ir Palangos dvarais. Palangoje jam priklausė keli sklypai, tačiau grafas čia negyveno.

Mykolo Tiškevičiaus anūkas Juozapas Tiškevičius (1835–1891), XIX a. antroje pusėje paveldėjęs Palangos dvarą, miestelyje, kairiajame Rąžės (tarm. Ronžės, Roužės) upelio krante, abipus pagrindinės gatvės, įsigijo keletą sklypų. Vytauto (buv. Mėmelio) gatvės ir Rąžės upelio sankirtos pietrytinėje dalyje stovėjusiame mediniame gyvenamajame name (vėliau vadinamame rūmais) grafas įkūrė savo vasaros rezidenciją: Tiškevičių šeima žiemą gyveno Kretingos dvaro rūmuose, o vasarą, nuo birželio pradžios, persikeldavo į Palangą. Juozapo Tiškevičiaus duktė Elena Klotilda Ostrovska prisiminimuose rašo: „Mūsų vasaros rezidencija statėsi pamažu. Iš pradžių buvo tik nedidelis medinis namas, greta jo – oficina ir arklidės. Rūmų namas kasmet augo pristatant priestatus ir antstatus. Iš šono buvo pristatytas didelis valgomasis ir salonas. Iš kitos pusės – apartamentas tėvams, o virš viso to – koridorinis aukštas su kambariais. Prie to prilipdytos erdvios dengtos verandos, kurios, deja, temdė mūsų kambarius pirmame aukšte ir parteryje. Tačiau kitaip būti negalėjo, nes mūsų tėvas labai mėgo gryną orą ir verandos buvo reikalingos kaip valgomieji – pietaudavome ten net lietui lyjant. Aplinkui namą buvo gana skurdus sodas. Arklidžių pusėje buvo pastatyta virtuvė ir patalpos tarnams. Iki 1891 m. Palanga buvo ilgas kaimas su mediniais namukais, stovinčiais abipus kelio, vedančio nuo mano tėvo miškų iki pasienio. Mes turėjome parką prie Rąžės. Iki jūros eiti buvo gana toli, sunkiai prabrendamu smėlingu keliu“.

Palangos Gintaro muziejuje eksponuojamas XVII a. Prancūzijoje austas gobelenas pagal Antonio Tempestos graviūrą Torqvato Tasso poemai „Išlaisvinta Jeruzalė“. Šis gobelenas kabėjo Kretingos rūmuose, o po tėvo mirties Feliksas Tiškevičius jį išsivežė į senuosius Tiškevičių rūmus Palangoje. Kretingos muziejuje yra 1897 m. daryta nuotrauka, kurioje įamžintas Tiškevičių giminaitis Valdemaras Slizienis (1834–1910), dėliojantis kortas, jam už nugaros matomas gobeleno „Išlaisvinta Jeruzalė“ fragmentas. V. Slizienis dažnai vasarodavo grafų Tiškevičių Palangos dvare ir vienoje iš vilų turėjo atskirą kambarį.

Tiškevičių rūmų pastatas Palangoje buvo medinis, pusantro aukšto, stačiakampio plano, 10x15 m ploto (neskaičiuojant virtuvės), dvišlaičiu stogu, vakarų pusėje nedidelė įstiklinta veranda – centrinis išėjimas į Mėmelio gatvę, prie rytinio fasado pristatyta išsikišusi virtuvė, šiauriniame gale – atvira veranda. Prieangis ir namo frontonas dekoruoti kiaurapjūviu ornamentu.

Ties laiptais į pagrindinį pastato parterį, ant tvorelių mūrinių stulpų stovėjo dvi išraiškingos, iki mūsų dienų neišlikusios, vazos, puoštos ožiaragiais bei graikų ir romėnų kovų scenomis, kuriose vasaromis augdavo palmės. Vėliau dar dvi (kiek panašios į aukščiau minėtas) vazos ant masyvių postamentų buvo pastatytos ir prie naujojo kurhauzo. Šios vazos nebuvo puoštos ožiaragiais ir jų atlošai buvo kiek platesni.

Su Tiškevičių šeimos atvykimu prasidėdavo vasaros sezonas. Nors Palangos rūmuose visko buvo pakankamai, tačiau kiekvienas šeimos narys galėjo iš Kretingos vežtis norimus daiktus ir baldus. Vežimų virtinė pajudėdavo į Palangą ir vakare visi jau galėjo įsikurti savo kambariuose. Tai nebuvo labai malonu, nes dažnai lempos dar nebuvo išpakuotos, kambariai dvelkė suslėgtu oru, nes per žiemą nebuvo vėdinama, spintose bei stalčiuose trenkė pelėsiu ir pelėmis...

Vandentiekio nebuvo: vasarą maudymuisi pakako jūros, o prireikus šilto vandens, jo buvo galima rasti pastate, skirtame svečiams. Kitus reikalus atlikdavo krūmuose stovinčiose būdelėse.

Palangos rūmai buvo grafo Juozapo Tiškevičiaus šeimos vasaros rezidencija, tačiau peržvelgus kelias išlikusias pastato nuotraukas ant stogo matome net tris kaminus. Vasaros metu tiek krosnių nereikia kūrenti, o maistui gaminti pakanka vienos, vadinasi, pastatas buvo statomas taip, kad tiktų gyventi ir žiemą.

Juozapas Tiškevičius labai rūpinosi gausių giminaičių ir viešnagėn pakviestų draugų poreikiais, šiam tikslui Palangoje skyrė didžiausią, kokį turėjo, pastatą – senajame Tiškevičių vasarnamyje (svečių namuose?) įsikūrė viešbutis.

Apie 1875–1877 metus priešais rūmus, kitoje gatvės pusėje, nugriautos ūkininko Vainoro sodybos vietoje, J. Tiškevičius pastatė naują, mūrinį, erdvų pastatą su virtuve svečių priėmimui. 1878 m. Palangoje buvo didžiulis svečių antplūdis ir Tiškevičiai šį pastatą paskyrė besikuriančio kurorto reikmėms – įrengė restoraną „Casino“, tapusį dabartinio kurhauzo pradžia. 1908 m. pirmojo viešbučio vietoje (į pietus nuo naujo kurhauzo, t. y. dabartinio skulptūrų parko vietoje) pastatyta didelė, dviejų aukštų vila „Zbišek“. Henriko Senkevičiaus romano „Kryžiuočiai“ herojų vardais pavadintos vilos „Zbišek“ ir „Danusia“ buvo stilistiškai giminingos Palangos viloms „Romeo“ ir „Džiuljeta“. Vila „Chilon“ perstatyta iš šio viešbučio virtuvės. Prie rūmų pastato buvusios arklidės peraugo į vilą „Basia“. Tais pačiais 1908 metais greta kurhauzo buvo išgręžtas pirmas artezinis šulinys, prie kurio buvo prijungti keturi objektai: rūmai, kurhauzas bei vilos „Basia“ ir „Zbišek“.

Laikraštyje „Виленскій вестник“ skaitome, kad 1890 m. Palangoje buvo kurhauzas su bufetu ir restoranu, o netoliese – grafo namas, kuriame kasmet jis su šeima vasarojo. 1894 m. spaudoje buvo rašoma, kad Palanga yra nedidelis miestelis, besitęsiantis du varstus (varstas – istor. rusų ilgio matas, lygus 1,067 km). Miestelio pakraščiuose stovi valstiečių namukai, centre – sinagoga, aplinkui kurią – žydų namai su krautuvėlėmis, toliau – tik viena pagrindinė gatvė, pasibaigianti parku, čia stovi kurhauzas, gyvenamieji namai ir grafo Tiškevičiaus rūmelis. XIX a. pabaigoje seniausia kurorto dalis apėmė dvaro parką tarp J. Basanavičiaus, Vytauto, J. Simpsono ir S. Daukanto (buv. Kurhauzo, Mėmelio, Senkevičiaus ir Morskos) gatvių, joje stovėjo Tiškevičių vasaros pastatas, vasaros teatras ir pavėsinė orkestrui.

Tiškevičių rūmų pastatas iš pietvakarių pusės, apie 1905 m. Fotografavo Paulina Mongirdaitė. Tado Grinevičiaus kolekcija.

Valdemaras Slizienis Palangoje, grafų Tiškevičių rūmuose prie kortų stalo, 1897 m. Kretingos muziejus, IF 6911.

Juozapas Tiškevičius mirė Kretingoje 1891 m. gegužės 27 d., buvo pašarvotas Palangos rūmuose. Paskutinėn kelionėn į Kretingą vežtas ant katafalko, kurį traukė keturi juodai apdengti arkliai, iš šonų žygiavo keturi juodai apsirengę vyrai, nešini fakelais. Grafą lydėjo mylimiausias žirgas, šeimos nariai bei artimieji. Aprengtas paradine pulkininko uniforma, J. Tiškevičius gulėjo įstiklintame karste, ant kurio buvo padėta uniforminė kepurė ir kardas. Kretingoje karstas pastatytas senųjų parapijos kapinių Šv. Jurgio koplyčioje, o 1893 m. perkeltas į Tiškevičių šeimos koplyčios-mauzoliejaus rūsį. Stebėtina, kad iš šio, taip įspūdingai aprašyto įvykio, mūsų laikų nepasiekė nė viena nuotrauka.

Palangą paveldėjo jauniausias sūnus Feliksas Tiškevičius (1870–1933), kuris 1893 m. vedė Antaniną Loncką (1870–1952). Iš pradžių jaunieji Tiškevičiai gyveno mediniame rūmų pastate, kairiajame Rąžės upelio krante, prie kelio į Klaipėdą. Gimus pirmiesiems vaikams, Feliksas ir Antanina Tiškevičiai nutarė nuošaliau nuo kurorto, netoli Birutės kalno, pasistatyti naujus rūmus (arch. Francas Švechtenas), kurių statybų pirmasis etapas baigėsi 1897 m.

XX a. pr. vasarvietės ir miestelio pietinės dalies plane pavaizduota Tiškevičių parko teritorija su keliais laisvai joje stovinčiais pastatais. Šiame plane, Rąžės vingyje, priešais Kurhauzą esantis sklypas įvardytas „Nr. 191 Paštas ir telegrafas“, vadinasi, jauniesiems Tiškevičiams persikėlus gyventi į naujus rūmus, senųjų rūmų pastatas tikriausiai buvo išnuomotas ryšių tarnyboms.

Nuo XX a. pradžios ilgą laiko tarpą jokių žinių apie šį pastatą nerasta, tik Pirmojo pasaulinio karo pradžią Palangoje aprašiusi Aleksandra Šilgalytė paminėjo, kad vos išgirdus žinias apie karą didelės panikos nebuvo, „tebebuvo vietoje ir generolas Teleginas su šeima geltoname name, vijokliais apaugusiu gonku, prieš Kurhauzą“. Iš šio sakinio galime spėti, kad pašto ir telegrafo pastate jau nebebuvo, tikriausiai grafai Tiškevičiai jį naudojo giminaičių ir draugų vasaros poilsiui.

Kažkuriuo metu pastatas perėjo grafaitės Marijos Tiškevičiūtės nuosavybėn, nes 1935 m. vasario mėn. spauda rašė, kad gausiai į kurortą atvykstančių svečių patogumui Palangos miesto savivaldybė ir Kurorto inspekcija perkeltos į grafaitės Tiškevičiūtės namą priešais Kurhauzą. Čia apsigyveno ir naujai atvykęs burmistras Vladas Kraujelis. Viceburmistru tuo metu buvo išrinktas ilgametis grafo Tiškevičiaus dvarų prievaizdas Antanas Vizbaras.

A. Vizbaro duktė Aldona Vizbaraitė smulkiai nupasakojo pastato išdėstymą, kadangi šeima laikinai jame gyveno: šiaurinėje pastato pusėje buvo Marijos Tiškevičiūtės butas, pietinėje pusėje patalpas nuomojosi Vizbarų šeima bei Palangos miesto savivaldybė ir Kurorto inspekcija. Aplinkui namą augo Tiškevičių pradėtas formuoti sodelis: labai gražiai, tankiai suformuoti alyvų krūmai (tik tarpelis paliktas praeiti nuo Rąžės) – riba nuo kaimynų daržo, taip pat tankiai augo pušys. Pastato rūsyje laikė didžiulius ledo luitus, apibertus pjuvenomis. Vasarą ledą smulkino ir prekybininkai jį naudojo ledų vežimėliuose.

1938 m. pavasarį didžiajame Palangos gaisre sudegus mokyklai, Palangos pradžios mokyklos IV ir VI skyriai laikinai įkurdinti savivaldybės namuose, t. y. buvusiame Tiškevičių rūmų pastate.

1940 m. namas vis dar priklausė grafaitei Marijai Tiškevičiūtei, kuri 1941 m. birželio 14 d. buvo enkavedistų suimta ir ištremta į Krasnojarsko krašto Nižnij Ingašo rajono Belniakų lagerį, tuomet pastatas perėjo savivaldybės nuosavybėn.

1941 m. vasarą viloje „Zbišek“ buvo pionierių stovykla. Į ją atsitiktinai pataikė vokiečių sviedinys. Besitraukiančius stovyklautojus sušėmė naciai, vadovus atskyrė nuo vaikų ir įkalino daboklėje-rūsyje buvusiame grafų Tiškevičių rūmų pastate.

Pokario metais senajame Tiškevičių rūmų pastate (Vytauto g. 91) įsikūrė Palangos miesto bei valsčiaus vykdomieji komitetai, buvo deputatų rinkimų į SSRS Aukščiausiąją tarybą Pa-

Palangoje – kurorto istorijos lopšys

Palangos grafų Tiškevičių rūmų pastato piešinys, apie 1892 m. Fragmentas iš Paulinos Mongirdaitės albumėlio „Polonga Bains de mer“ (pranc. „Palanga Jūros maudyklės“). Dainiaus Raupelio kolekcija.

Palangos Vytauto gatvė. Dešinėje – Tiškevičių rūmai iš pietinės pusės, apie 1905 m. Fotografavo Paulina Mongirdaitė. Tado Grinevičiaus kolekcija.

langos miesto apylinkė bei agitacinis punktas. Nuo 1945 m. Palangos miesto vykdomajame komitete dirbo Pranas Kusas, kuris su šeima gyveno šio pastato antrame aukšte. Klebonas Jonas Ilskis prisiminimų knygoje „Mano gyvenimo takelis“ apie tuos laikus rašė, kad tuomet Lietuva išgyveno sunkius laikus: apylinkėse buvo susišaudoma, naktimis užpuolimai kartais persikeldavo ir į miestą, degdavo arba buvo apšaudomi tarnautojų namai, rinkimų išvakarėse buvo padegti net Palangos grafo Tiškevičiaus rūmai, kur buvo įrengta balsavimo vieta.

Seni palangiškiai pasakoja, kad pirmasis grafų Tiškevičių rūmų pastatas sudegė, nes kažkas įmetė granatą. Tačiau palangiškis, buvęs Kardo rinktinės Narimanto būrio partizanų ryšininkas Stasys Jasas – Narūnas (1927–2017) atskleidė tikrąją buvusio rūmų pastato išnykimo istoriją: 1945 m. rugsėjį S. Jasas įsidarbino Palangos miesto vykdomajame komitete. 1947 m. pradžioje partizanai nutarė likviduoti agitacinį punktą ir čia saugomus rinkimų į Lietuvos SSR Aukščiausiąją tarybą sąrašus. Rinkimų išvakarėse, 1947 m. naktį iš sausio 30 į 31 d. S. Jasas išeidamas neužrakino pastato durų. Jis labai bijojo, kad valytoja ar kas kitas nepastebėtų, jog spyna tik pakabinta, bet neužrakinta. Ketvirtą valandą ryto septyni Kardo rinktinės nariai slėpėsi aplinkui vykdomojo komiteto pastatą. Keli jų atsidarė neužrakintas duris, laiptus apipylė degiu skysčiu ir padegė šiaurinę pastato dalį, kurioje buvo vykdomasis komitetas. Sudegė visas namas, tačiau pietinėje pusėje, antrajame aukšte gyvenusi Kusų šeima spėjo išsigelbėti. Po gaisro, nenorint viešinti jo tikrosios priežasties, buvo paskelbta, jog Palangos miesto ir valsčiaus vykdomųjų komitetų pastatas užsidegė dėl antrame aukšte gyvenusių moterų kaltės.

1949 m. S. Jasas, jau tarnaudamas sovietų kariuomenėje, suimtas kaip buvęs partizanų ryšininkas, apkaltintas antisovietine agitacija, rengimusi karo atveju dezertyruoti iš sovietų armijos ir pan. Vienas „nusikalstamos“ veiklos epizodų byloje – Palangos miesto vykdomojo komiteto pastato sunaikinimas bei dviejų rašomųjų mašinėlių vagystė iš valsčiaus vykdomojo komiteto. Pagal Lietuvos ypatingajame archyve saugomoje baudžiamojoje byloje esančias pažymas neįmanoma nustatyti, kurie iš partizanų dalyvavo padegime, tačiau byloje įrašyta, jog S. Jasas Narimanto kuopos vadą Steponą Skersį-Kovą (1927–1949) informavo, kurioje vietoje saugomos rašomosios mašinėlės ir kad vykdomojo komiteto pastatas naktimis nesaugomas.

Sudegus pastatui, Palangos miesto vykdomasis komitetas kurį laiką glaudėsi šalimais buvusioje Tiškevičių statytoje „Baltojo angelo“ viloje, Vytauto g. 93. Kusų šeima persikėlė gyventi į buvusių rūmų pastato kieme stovėjusį Tiškevičių ūkinį pastatą (keičiant adresus jis tapo Vytauto 69). Pusę namo Kusai įkūrė kaip gyvenamas patalpas, o kitoje pusėje buvo tvartas, kuriame laikė kiaulę, vištas, dvi karves, arklį.

1957 m. liepos 11 d. Palangos miesto vykdomasis komitetas nutarė, kad buvęs grafų Tiškevičių ūkinis pastatas, esantis Vytauto g. 69, nusidėvėjęs daugiau kaip 90 proc., trukdo vasaros kino teatro statyboms (kurios vyko ant sudegusio rūmų pastato pamatų), tad jį reikia nugriauti. 1959 m. liepos 2 d. Palangos miesto vykdomasis komitetas nusprendė naują Palangos plačiaekranį 400 vietų kino teatrą pavadinti „Nagliu“.

Prisiminimuose apie Palangą Stasė Vaineikienė rašė: „Senovėje Palangos apylinkėse augo daug maumedžių, keli išliko priešais kurhauzą prie grafo Tiškevičiaus namų“. Kraštotyrininkė Emilija Adiklienė mini, kad „dvi aukštos, storos tujos augo prie grafaitės namų“. Tie patys du maumedžiai, apanglėję nuo pastato pusės, dar kurį laiką augo šalia naujo kino teatro „Naglis“, pastatyto rūmų vietoje.

„Naglio“ kino teatro fojė lankytojus pasitikdavo unikalus eksponatas – sovietmečio laikotarpio kino rodymo aparatas. Nuo 1979 m. kino teatrui vadovaujantis Vaclovas Aleksandravičius pasakojo, kad praėjus metams po Sovietų Sąjungos vadovo Leonido Brežnevo (1906–1983) mirties Kremliuje buvo išardyta kino salė, kurios aparatūra buvo kur kas modernesnė nei kituose kino teatruose. Ši aparatūra apie 1983 m. buvo atvežta į Palangoje pastatytą nomenklatūrininkų poilsiavietę „Auska“, kur aptarnaujančiam personalui įrengta kino salė. Lietuvai atgavus nepriklausomybę vietoje poilsiavietės aparatinės policija įrenginėjo tris sulaikymo kameras, seną kino aparatūrą norėjo išmesti ir V. Aleksandravičiaus paprašė ją išardyti. Jis vieną aparatą kaip eksponatą pastatė kino teatre „Naglis“.

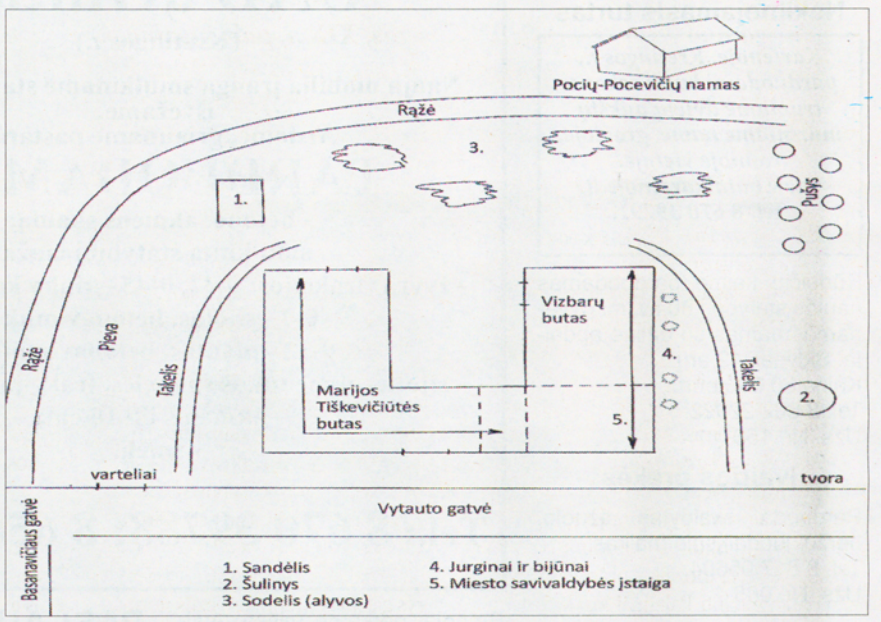

Marijos Tiškevičiūtės pastato planas, apie 1935 m. Braižė Aldona Vizbaraitė.

Grafų Tiškevičių, kunigaikščių Oginskių ir kitų artimųjų grupinis portretas Palangos dvaro senųjų rūmų verandoje. Pirmoje eilėje iš kairės: 1 – Antanas Tiškevičius (1866–1919), Vilniaus verslininkas, 3 – Sofija Tiškevičienė (Horvataitė, ~1839–1919), jo motina. Verandoje kairėje prie kolonos į baliustradą pasirėmusi Marija Tiškevičiūtė (1871–1943), jo sesuo. Verandoje ties viduriu, labiau į kairę, stovi Plungės kunigaikštis Mykolas Oginskis (su skrybėle), priešais jį ant laiptų – žmona Marija. XIX a. pab. – XX a. pr. Fotografavo Paulina Mongirdaitė. Kretingos muziejus, IF 6912.

2014 metų spaudoje radau sakinį, kad „kino teatras „Naglis“ – unikalus visame Lietuvos kontekste: tai vienintelis išlikęs valstybei priklausantis kino teatras, vis dar gyvuojantis nuo 1959-ųjų“. Tačiau labiausiai šis pastatas unikalus visų pamirštu faktu – jis pastatytas Palangos, kaip kurorto širdyje – t. y. grafų Tiškevičių pirmųjų rūmų vietoje – kurorto istorijos lopšyje.

Atsižvelgdami į šiame straipsnyje sudėliotus faktus, tikimės visuomenės aktyvumo atitinkamai įamžinti ir tuo pačiu užpildyti nepagrįstai pamirštas Palangos miesto, kaip kurorto pradžios, istorijos spragas. Ypač daug dėmesio turėtų skirti Palangos miesto savivaldybė, nes būtent šioje vietoje, šiuose neišlikusiuose rūmuose, tarpukariu buvo įsikūrusi pirmoji Palangos miesto savivaldybė ir kurorto administracija, o po Antrojo pasaulinio karo iki pat gaisro – Palangos miesto bei valsčiaus vykdomieji komitetai.

Pastaraisiais metais aktualus klausimas – „Naglio“ kino teatro rekonstrukcija. Rengiantiems rekonstrukcijos planus verta pagalvoti apie buvusio grafų Tiškevičių rūmų pastato įprasminimą. Tai galėtų būti neįprastas sprendimas – kino teatras, priderintas prie kurhauzo ir bulvaro, pasakojantis kurorto gimimo istoriją. Galima pagaminti bent jau atminimo lentą, žyminčią esminius kurorto gimimo istorijos faktus, kuri būtų pritvirtinta ant fasado. Kino teatro fojė galėtų veikti nuolatinė vaizdinė ekspozicija, iliustruojanti Tiškevičių rūmus, juose vykusį gyvenimą, pokyčius bei įdomiausius faktus. Tokiu būdu pagerbtume grafų Tiškevičių indėlį į kurorto ištakas, sukurtume dar vieną turizmo traukos objektą, o Palanga turėtų vientisą kurorto užgimimo kompleksą.

Kaip matome, Palangos grafų Tiškevičių pirmojo rūmų pastato istorija dar vos tik pradėta tyrinėti. Stebėtina, kad pavyko aptikti vos kelias net iki 1947 metų stovėjusio pastato nuotraukas. Galbūt senos palangiškių šeimos prisimena daugiau informacijos apie šį pastatą ar turi jo nuotraukų? Būčiau labai dėkinga už mažiausią informaciją (tel. 867519998, el. p. museumkretinga@gmail.com)

Nuoširdžiai dėkoju MD Vladui Kusui, kad nurodė šią aktualią temą, pateikė įdomius faktus ir medžiagą bei konsultavo rengiant šį straipsnį.

Jolanta KLIETKUTĖ
Kretingos muziejus